

[K. Axel Nielsen.]

af nogen forskelsbehandling på grund af hudfarve. Jeg ved ikke, om det ærede medlem dermed mente, at dette lovforslag indeholder en forskelsbehandling på grund af hudfarve. Jeg kan i hvert fald på egne og øvrige ordføreres vegne sige, at det ikke er vor opfattelse, at det er tilfældet. Det er heller ikke vor opfattelse, at der bør være nogen forskelsbehandling på grund af hudfarve. I det hele taget må jeg sige, at forsøgene på i dette lovforslag og det næste, vi skal behandle, at indlægge nogen form for racediskrimination er en grov beskyldning mod det danske folketing. Den beskyldning må jeg tilbagevise.

(Kort bemærkning).

Vivike: Ja, det er min mening, at dette forslag om fødestedskriteriet indeholder forskelsbehandling på grund af hudfarve. Det er rigtigt nok, at alle, som er født i Grønland, og altså også danskere født i Grønland, skal have mindre løn, men de sidste er så uendelig få i forhold til grønlænderne, og jeg mener altså, at man laver forskelsbehandling på grund af hudfarve. Forskelsbehandling har vi i dag, og den må vi se at komme væk fra.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

K. Axel Nielsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m.v.

(Lovforslaget (nr. 146) findes i tillæg A. sp. 1943, fremsættelsen i tidenden sp. 3908).

Lovforslaget sættes til forhandling.

K. Axel Nielsen: Også dette lovforslag har sin oprindelse i de forhandlinger, der er ført i Grønlandsudvalget af 1960. Formålene med oprettelsen af Grønlandsrådet er følgende:

For det første skabes der et permanent organ, Grønlandsrådet, til planlægning og koordinering af det offentliges virksomhed i Grønland.

For det andet bevirker rådets sammensætning med lige stor dansk og grønlandsk repræsentation, at grønlandsk medindflydelse og medansvar for kultur- og erhvervsudvikling i Grønland øges, og at samhørigheden mellem Danmark og Grønland styrkes.

For det tredje skabes der ved repræsentation i rådet af de fem største partier i folketinget forudsætninger for et tværpolitisk samarbejde om Grønlandspolitikken.

For det fjerde tilvejebringes der, ved at formanden udnævnes af kongen, og at formanden og det til rådet knyttede sekretariat får direkte referat til ministeren og dermed regeringen, bedre muligheder for, at Grønlandspolitikken kan koordineres med Danmarks almindelige økonomiske politik.

Det grønlandske landsråd har enstemmigt godkendt forslaget. I Grønlandsudvalget af 1960 har der været diskussion om to problemer i forbindelse med forslaget, nemlig for det første om, hvorvidt formanden skal vælges af kongen eller af rådet, og for det andet, hvorvidt rådets sekretariat skal sortere direkte under ministeren.

Et stort flertal i Grønlandsudvalget af 1960, herunder samtlige grønlandske medlemmer, finder, at det dels kan være årsag til unødigt strid, hvis rådet selv skal vælge sin formand, dels at valget kan blive tilfældigt, da ikke alle medlemmer af rådet, specielt ikke de grønlandske, kan forudsættes at have det fornødne personkendskab. Dette flertal, bestående af hele udvalget med undtagelse af venstres og de konserva-

[K. Axel Nielsen.]

tives medlemmer, mener, at regeringen, der i sidste instans har ansvaret for den Grønlandspolitik, der skal føres, bør have den afgørende indflydelse på valget af formanden.

Et andet flertal i Grønlandsudvalget af 1960, nemlig hele udvalget med undtagelse af venstre og de konservative samt departementschef Eske Brun, mener ligeledes, at Grønlandsrådets sekretariat bør stå direkte under ministeren. Denne opfattelse er ikke i mindste måde begrundet i nogen mistillid til nuværende eller fremtidige embedsmænd i Grønlandsministeriet. Det er dette flertals opfattelse, at et råd af grønlandske og danske politikere og de medarbejdere, dette råd ansætter, ikke kan og ikke bør gå omvejen over departementet for at få forbindelse med ministeren. Hvis ikke den direkte kontakt mellem rådet og dets sekretariat på den ene side og Grønlandsministeren på den anden side tilvejebringes, vil det uvægerligt gå ud over rådets effektivitet, og det ganske uanset om der i departementet måtte være den allerbedste vilje til samarbejde. Lad mig yderligere forsikre, at ingen tvivler på, at denne samarbejdsvilje er til stede.

Jeg har allerede nævnt, at flertallet i Grønlandsudvalget af 1960 lægger vægt på, at folketingets repræsentation i Grønlandsrådet får en rimelig bredde. Om formuleringen i lovforslaget — det er lovens § 24, stk. 2, i den foreslåede affattelse — under alle forhold giver sikkerhed herfor, er måske tvivlsomt. Denne bestemmelse bør vi derfor nok drøfte nærmere i det udvalg, jeg venter nedsat.

I øvrigt kan jeg på mit partis vegne tilsige en velvillig og hurtig behandling af lovforslaget.

From: Der er ikke ret mange paragraffer i det lovforslag, vi her har til behandling. På den anden side tror jeg, loven vil få vidtrækkende betydning for landsdelens fremtidige udvikling, og det er derfor for mig at se meget vigtigt, at vi også får den rigtige formulering. Selv om der er meget rigtigt i selve lovforslaget, er det dog efter min mening behæftet med en række fejl og mangler, og jeg føler mig derfor desværre

ikke helt tryk ved ministerens udkast. Jeg vil tillade mig at betragte det som et udkast til videre forhandling og lade min stilling være afhængig af disse forhandlingers videre forløb.

Det rigtige i lovforslaget er oprettelsen af Grønlandsrådet med dets foreslåede funktioner, og det tvivlsomme er valget af dets formand og især den administrative placering, man foreslår at give dets sekretariat.

Før jeg går over til en nærmere vurdering heraf, vil jeg gerne nævne, at lovforslaget betyder et farvel til folketingets Grønlandsudvalg. Grønlandsudvalget har en historisk tradition i forholdet til landsdelen deroppe. Det har gennem tiderne blandt sine medlemmer haft en række personligheder, som har lært de særprægede forhold på vor store ø at kende. Der er gennem Grønlandsudvalget skabt en udvikling, som, hvad man end må mene om det, har været båret af vilje til at gøre det rigtige og af kærlighed til landsdelen og dens befolkning. Jeg synes derfor, det er med vemod, at dette farvel må siges, men jeg ser det da også kun sådan, at det kommer til at leve videre under et andet navn og under mere håndfaste former.

Jeg er altså tilhænger af, at vi opretter et sådant Grønlandsråd, idet jeg henviser til den begrundelse, som er anført i den højtærede ministers kommentarer, og som jeg ikke finder anledning til at gentage. Det, der gør mig betænkelig, er for det første, at rådets formand skal udnævnes af kongen, altså efter regeringens indstilling. Det vil sige, at han udpeges af et tilfældigt politisk flertal, og at han som følge af sin udnævnelse indirekte kan føle sig forpligtet til på forhand at gå ind for dette flertals indstilling. Jeg mener, det må være afgørende for en saglig og objektiv vurdering, at formanden står helt frit og uafhængigt i den rådgivende virksomhed, som er og må være rådets egentlige funktion.

Når ministeren i sine bemærkninger til lovforslaget skriver, at rådets funktion alene skal være rådgivende, og at der ikke tillægges det beføjelser som besluttende myndighed, finder jeg, at det er en overflødig bemærkning. Jeg tror, folketinget meget skulde have sig noget sådant fra bedt. Jeg mener derfor, at det må være

[From.]

rådet som sådant, der vælger sin egen formand; og for at han kan stå helt frit og uafhængigt, foreslår jeg, at han skal vælges uden for dets egen midte, og at valget naturligvis skal godkendes af ministeren. Jeg tror, at det tillidsforhold, der gerne skulle bestå mellem rådet og dets formand, vil styrkes, hvis det er rådet selv, der har valgt ham, og gensidig tillid anser jeg for noget meget væsentligt i rådets kommende arbejde.

Den højtærede minister anfører, at det kan skabe vanskeligheder, hvis der ved valg af formand ikke er enighed i udvalget. Måske nok, men tror den højtærede minister ikke, at det kunne blive endnu værre, hvis regeringen påtvang udvalget en formand, som dette ikke ønskede? Jeg savner også nærmere retningslinjer for rådets forretningsorden, men erkender, at spørgsmålet passende kan drøftes i et kommende udvalg. Den højtærede minister for Grønland er jo i forvejen storsamler på bemyndigelser, så hvorfor ikke også her?

Med hensyn til valg af formand kan jeg da også henvise til Grønlands landsråd, hvor formanden er kongelig udnævnt. Vi ved, at der nu er forslag fremme om en ændring af dette forhold, så det bliver landsrådet selv, der vælger sin egen formand. Jeg synes, dette er en helt naturlig og rigtig tanke, og den er fuldstændig i tråd med det, jeg lige har sagt; men jeg bliver jo nødt til at føje til, at jeg så straks som amtsrådsvalger i Haderslev amt omgående må forlange ligestilling med Grønland.

Jeg er endnu mere betænkelig ved forslaget om, at udvalgets sekretariat skal have direkte referat til ministeren. Det vil jo i realiteten sige, at vi opretter et nyt departement ved siden af det bestående. Det vil sige, at vi får to sideordnede organer, der hver for sig kan gå direkte til ministeren. Den højtærede minister henviser til, at vi skal søge at undgå vanskeligheder på forhånd. Tror den højtærede minister ikke, at sådanne forhold må og skal skabe vanskeligheder? Tror den højtærede minister ikke, at en sådan ordning må blive en kilde til evig uro og gnidninger i samarbejdet mellem de to organer? Det tror jeg i hvert fald. Det kan næppe undgås, og jeg synes, at forslaget på dette område

er meget lidt gennemtænkt. Lad rådet få et sekretariat, men lad os holde det inden for passende rammer, og lad dets funktioner være de ganske normale.

Jeg kan derfor konkludere mit partis stilling derhen, at vi går ind for, at der oprettes et Grønlandsråd. Vi mener, at rådets formand bør vælges af rådets medlemmer uden for dets midte. Vi mener, at rådets sekretariat må begrænses til det nødvendige for rådets funktion og uden direkte tilknytning til ministeren. Jeg håber, at den højtærede minister er til at snakke med, og hvis det er tilfældet, vil vi meget gerne medvirke til en positiv løsning af hele dette vigtige spørgsmål.

I øvrigt mener jeg, at ministeriet for Grønland burde ophæves.

Ninn-Hansen: Det konservative folkeparti har den opfattelse, at Grønlandsspørgsmålene er opgaver, som vi i videst muligt omfang skal løse i fællesskab, og at det også vil være rigtigt at have de organer, der kan tilvejebringe et sådant fællesskab. Derfor har vi med interesse virket i folketingets Grønlandsudvalg i den tid, det har eksisteret, og lægger megen vægt på, at man også fortsat kan få et parlamentarisk samarbejde om Grønlandsspørgsmålene. Det stod jo ganske klart i 1959, da landsrådet henvendte sig til folketinget om at få mere klarhed med hensyn til målsætningen i Grønland, at i det udvalgsarbejde, der dér måtte komme, måtte man også sigte efter at få en nyordning af folketingets Grønlandsudvalg. Dermed være ikke sagt, at folketingets Grønlandsudvalg ikke har virket; men det har vel ikke altid haft vilkår for at virke. Når udvalget ikke siden 1950-51 har aflagt et officielt besøg i Grønland; kan man vel egentlig ikke sige, at det har haft alle muligheder for at virke, som det skulle. Men det var klart efter den henvendelse, der kom fra det grønlandske landsråd i 1959, at man måtte søge frem til en sådan ordning, at landsrådet blev direkte repræsenteret i enten folketingets Grønlandsudvalg eller det, der skulle erstatte folketingets Grønlandsudvalg.

Det synspunkt går det konservative folkeparti fortsat ind for. Vi ønsker et parlamentarisk udvalg, hvor folketingets afgrænsede partier på lige fod med grønland-

[Ninn-Hansen.]

derne kan arbejde sammen og koordinere spørgsmålene, drøfte de anliggender, der er. De beføjelser, der skulle være i et sådant udvalg eller råd, må være tilsvarende beføjelser, som findes i folketingets Grønlandsudvalg; det skal ikke være et sted, hvor man fratager nogen myndighed de rettigheder, den har, hverken formelt eller reelt. Det må fortsat være således, at uanset disse drøftelser må såvel landsrådet som folketinget stå frit med hensyn til afgørelser, og lovforslagene må også i fremtiden udarbejdes af regeringen og fremsættes for landsrådet og folketinget uden et forarbejde i et sådant koordinerende udvalg.

Vi har i en mindretalsudtalelse i Grønlandsudvalget af 1960 givet udtryk for vore synspunkter sammen med partiet venstre, og jeg må sige, at det undrer mig meget, at den højtærede minister, der dog ellers ved andre lejligheder har lagt vægt på at samarbejde også med de to partier venstre og det konservative folkeparti, fremsætter sit lovforslag uden at aftrykke den mindretalsudtalelse, som venstre og det konservative folkeparti har afgivet. Den højtærede minister har jo heller ikke gengivet de udtalelser, som departementschef Eske Brun er fremkommet med.

Vi kan af de grunde, jeg nævnte, ikke anse den højtærede ministers forslag for tilfredsstillende. Jeg kan i flere henseender henvise til de bemærkninger, som det ærede medlem hr. From har fremsat. Vi har jo været enige i denne sag, ligesom venstre og det konservative folkeparti har den opfattelse — og det var det, det ærede medlem hr. From sluttede med — at man må søge en afvikling af Grønlandsministeriet, at man gennem en normalisering må søge at få grønlandske spørgsmål henført til de forskellige ministerier. Det vil vi mene er rimeligt i forbindelse med en normalisering.

Men jeg vil gerne yderligere nævne, at grunden til, at vi ikke kan anse den højtærede ministers forslag for tilfredsstillende, er, at man indsætter en uafsættelig formand. Det virker jo mærkeligt over for parlamentariske medlemmer, at de kan blive valgt ind i et sådant råd, og så skal der ovenfra sættes en — vi kan vel blive i det grønlandske sprog — førerhund, som de må

følge. De kan i hvert fald ikke få nogen anden; han eller hun er uafsættelig.

Vi kan heller ikke tilslutte os den opfattelse, der indeholdes i dette forslag, at det skal være et regeringsorgan. Det bliver det jo, i det øjeblik formanden udpeges af regeringen. Derved får vi en sammenblanding af den udøvende og den lovgivende magt, og vi har jo egentlig rodsammen nok andre steder. Det er ikke nødvendigt, at vi også i forbindelse med Grønland skal søge at gennemføre noget, der yderligere roder den lovgivende og den udøvende magt sammen.

Endvidere mener vi, at et sådant regeringsudvalg, som det jo er efter forslaget med beføjelser til at foretage en forberedende behandling af lovgivningsanliggender, kan få den virkning, at såvel folketinget som landsrådet kommer til at stå mindre frit. Der blev gjort opmærksom på noget i den retning ved den behandling, der fandt sted i det grønlandske landsråd. Jeg tillader mig med den højtærede formands tilladelse et citat fra side 11 i det referat, vi har fået, hvor landsrådsmedlem Peter Heilmann siger — jeg citerer —

„Peter Heilmann kunne til støtte for forslagets gennemførelse anføre, at ligesom det havde været tilfældet i G 60, ville man i Grønlandsrådet gennem landsrådets repræsentanter få kontakt med folketingets repræsentanter, hvorved man kunne sikre sig, at forslag, som blev vedtaget i Grønlandsrådet, også ville kunne vedtages af folketinget.“

Jeg tror i hvert fald ikke, noget folketingsmedlem finder det tilfredsstillende, at når en sag har været behandlet et sådant sted, ja, så skal det være lov allerede dermed, så har man sikret sig vedtagelse i folketinget, og noget tilsvarende vil jo gøre sig gældende med landsrådet. Der vil blive mange situationer, hvor de landsrådsmedlemmer, der placeres i Grønlandsrådet, binder landsrådet rent faktisk.

Vi kan heller ikke mene, at forslaget om Grønlandsrådets sekretariat er i overensstemmelse med de principper, vi i øvrigt bygger på i administrationen. Jeg ved ikke, om den højtærede minister har fulgt vor opfordring til at fremlægge dette forslag for det administrationsudvalg, der blev

[Ninn-Hansen.]

nedsat af statsministeren. Jeg ved egentlig ikke, hvad der er meningen med et sådant udvalg som det, statsministeren har nedsat, hvis man nu går over til en fuldstændig nydannelse på det administrative område uden at spørge det udvalg, der behandler alle andre ministeriers områder, så jeg går da ud fra, at den højtærede minister vil forelægge også dette forslag for administrationsudvalget. Vedrørende det administrative kan jeg i øvrigt helt henvise til departementschef Bruns udtalelse, der jo altså desværre ikke er optrykt i forbindelse med lovforslaget.

Så vil jeg gerne stille den højtærede minister nogle spørgsmål i denne forbindelse. Jeg vil gerne spørge den højtærede minister: hvad er grunden til, at dette lovforslag skal fremsættes og behandles netop nu, når dog repræsentanter for et betragteligt mindretal her i tinget har vendt sig imod det og $\frac{1}{3}$ af landsrådets medlemmer ved en afstemning har tilkendegivet, at de ønskede yderligere tid til overvejelse? Der er dog en række spørgsmål også i Grønlandsudvalget af 1960, der haster mere. Vi har ikke været begejstret for den tid, arbejdet har taget i Grønlandsudvalget af 1960; vi synes, det er gået for langsomt, men hvorfor trække dette problem frem, så længe der er spørgsmål vedrørende ejendomsretten i Grønland, matrikuleringen af Grønlands jord og flere andre ting, der ikke er behandlet? Det kan dog ikke haste, så længe Grønlandsudvalget af 1960 eksisterer, at få dette lovforslag tvunget frem, således som det er sket. Hvilke hensigter har den højtærede minister hermed? Ønsker ministeren et organ, der fra alle sider kan betragtes som egnet til at sikre politisk samarbejde om Grønland, eller ønsker den højtærede minister at anvende det flertal, som den højtærede minister i andre situationer har været med til at skabe, for at fremme lovforslaget nu?

Kort sagt, vil den højtærede minister forhandle om ændringer i dette forslag? Har ministeren ikke så meget tillid til de parlamentariske repræsentanter, der skulle vælges til dette Grønlandsråd, grønlandske repræsentanter og danske folketingsmedlemmer, at den højtærede minister tør overlade det til disse at vælge en formand for rådet? Gør departementschef Eske

Bruns kritik af lovforslaget ikke noget indtryk på den højtærede minister? Det er dog noget, man sjældent har set, at en departementschef på et område, der vedrører administrationen, fremsætter en så kraftig kritik, som det her er sket. Hvor stort mener den højtærede minister at sekretariatet skal være? Hvor mange embedsmænd skal placeres i det? Hvilke beføjelser skal de have, og hvad vil udgifterne blive til det sekretariat, man altså skal have ved siden af ministeriet og ministeriets embedsmænd? Og jeg har allerede spurgt den højtærede minister, om han vil forelægge lovforslaget for administrationsudvalget.

Den højtærede minister og vi har jo igennem det sidste års tid navnlig været uenige om en del spørgsmål af det, vi plejer at kalde indrepolitisk karakter. Vi har ikke helt kunnet forstå den højtærede ministers placering her, men det har vi talt om ved andre lejligheder. Vi har dog hidtil forstået det således, at den højtærede minister ville virke for i grønlandske spørgsmål at samle partierne her i det høje ting. Da den højtærede minister fremsatte dette lovforslag, vidste han på forhånd, at han ikke kunne samle partierne omkring det, for venstre og det konservative folkeparti havde forinden tilkendegivet en anden opfattelse. Derfor forstår jeg ikke, at den højtærede minister havde så travlt med at fremsætte det. Men jeg vil gerne vide, om den højtærede minister nu ønsker også på det grønlandske område at indføre en ny linje, og om det betyder, at den højtærede minister ikke vil tilvejebringe et samarbejde med de partier, der er i opposition til den nuværende regering.

Kirkegaard: Vi ved alle, at forholdene i Grønland er så forskellige fra vore hernede, at mange af de problemer, som der skal tages stilling til, også er anderledes end dem, som vi tumler med til hverdag. Jeg tror derfor, det er rigtigt, at de problemer kommer til behandling i et udvalg eller et råd — her altså kaldet Grønlandsrådet, men navnet er ikke afgørende. Det er mere afgørende, at medlemmerne af det råd har kendskab til de forhold, der skal træffes afgørelser om, og at de, der ikke har det straks, får det, efterhånden som arbejdet skrider frem. Det er nødvendigt, at det er mennesker, der har

[Kirkegaard.]

indsigt i Grønlands særlige forhold og dermed forudsætninger for at bedømme nye problemer i sammenhæng med dem, som allerede har fundet en løsning. Netop i en tid, hvor udviklingen går stærkt, er det af stor betydning, at der er en logisk sammenhæng mellem det, som måske blev gennemført i fjor, og det, som vi påtænker at gennemføre i år eller til næste år. Jeg anser det for nødvendigt, at disse mange problemer gennemarbejdes af folk både fra Grønland og herfra, og jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til, at lovforslaget gennemføres.

Vivike: Vi vil fra socialistisk folkepartis side stemme for det foreliggende lovforslag om oprettelse af et Grønlandsråd, fordi vi mener, at det kan give grønlænderne mere indflydelse på udviklingen af landsdelen.

Nu siger det ærede medlem hr. Ninn-Hansen, at de grønlændere, der sidder i Grønlandsrådet, vil kunne binde landsrådet til at følge de beslutninger, der bliver taget i Grønlandsrådet. Vi kan også se sagen fra en anden side. Det kan også være således, at landsrådet igennem disse medlemmer, de 3 landsrådsmedlemmer og de 2 folketingsmedlemmer, kan øve indflydelse på afgørelserne i Grønlandsrådet.

Med det samme jeg opholder mig ved det ærede medlem hr. Ninn-Hansen, vil jeg sige, at jeg ærlig talt synes, at det er lidt billigt at sige, at Grønlandsudvalget af 1960 har arbejdet for langsomt. Det er muligt, at det har det, men jeg har dog aldrig erfaret noget om, at det ærede medlem i Grønlandsudvalget har forsøgt at fremskynde forhandlingerne og afgørelserne. Jeg synes også nok, det har varet længe, men på den anden side har jeg set, at det er kolossalt indviklede og meget vanskelige problemer, som skulle have lang tids forberedelse; og når man så samtidig ved, at Grønlandsministeriet er underbemandet, har man vel måttet affinde sig med, at det er gået langsomt. Jeg har gjort det og ikke sagt noget, men heller ingen andre af partiernes repræsentanter har, efter hvad jeg har erfaret, forsøgt at fremskynde arbejdet i Grønlandsudvalget af 1960.

Det, at der oprettes et Grønlandsråd, forskertser på ingen måde, at det grønlandske

landsråd kan have en valgt formand, således som det — synes jeg — meget fornuftigt er blevet vedtaget på det sidste landsrådsmøde, en valgt formand, som får sit eget selvstændige og uafhængige sekretariat. Jeg mener, at noget sådant vil være et stort skridt fremad. Det vil i høj grad lette det for os at komme frem til det mål, der må være det rigtige, nemlig at planerne støbes i Grønland, og at grønlænderne så rekvirerer de folk henedefra, som de mener at have brug for til gennemførelse af planerne — altså det modsatte af, hvad tilfældet er i øjeblikket.

Birthe Wetlesen: Lovforslaget om oprettelse af et Grønlandsråd tilsigter at give den grønlandske befolkning øget indflydelse på udviklingen i Grønland. Det er værd at understrege, at der på ingen måde er tale om at fratage Grønlands landsråd nogen af dets beføjelser, tværtimod vil lovforslagets vedtagelse resultere i, at landsrådet gennem dets repræsentanter i Grønlandsrådet i højere grad end hidtil vil kunne influere på den centrale planlægning, for så vidt angår den offentlige virksomhed i Grønland, ligesom ordningen vil give landsrådet bedre muligheder for at være orienteret om de tanker og synspunkter vedrørende Grønland, der gør sig gældende hos danske politikere.

Grønlandsrådets virksomhed skal udelukkende være rådgivende, og den besluttede myndighed, der er henlagt til landsrådet, forbliver hos dette.

Mit parti finder, at lovforslaget på en rimelig måde tilgodeser de naturlige ønsker, der er fremsat fra Grønlands side om øget indflydelse på udviklingen i Grønland. Jeg vil dog gøre opmærksom på § 24, stk. 2, i den foreslåede nye affattelse, der, efter hvad jeg og det ærede medlem hr. K. Axel Nielsen har forstået, tilsigter en ligestillet politisk repræsentation for Grønland og for den sydlige del af riget. Dette ønske opfyldes med den nuværende sammensætning i folketinget, hvor 5 partier er repræsenteret i finansudvalget, således at Grønlandsrådet foruden af formanden vil komme til at bestå af 5 grønlandske repræsentanter og 5, om jeg må sige det sådan, syddanske repræsentanter, men et ændret antal partier repræsenteret i folketingets finansud-

[Birthe Wetlesen.]

valg vil forrykke denne balance. Stk. 2 synes derfor at skulle udformes på en noget anden måde, således at den ligelige repræsentation virkelig vil være til stede. Men der er øjensynlig flere uoplyste forhold, som er udvalgsbetænkning forhåbentlig vil råde bod på, og mit partis stilling til lovforslaget vil afhænge af de oplysninger, der fremkommer.

Rosing: I overensstemmelse med min fulde tilslutning til spørgsmålet om nedsettelse af et Grønlandsråd under drøftelsen herom i Grønlandsudvalget af 1960 vil jeg uden yderligere bemærkninger anbefale lovforslagets gennemførelse.

Ministeren for Grønland (Mikael Gam): Må jeg have lov til først at takke de ærede ordførere, som har givet tilslutning til det foreliggende lovforslag. Og dernæst vil jeg gå over til at prøve på at besvare nogle af de spørgsmål, som er stillet, særlig af det ærede medlem hr. From og det ærede medlem hr. Ninn-Hansen.

Jeg vil straks sige, at jeg naturligvis vil være indstillet på, at de forskellige spørgsmål, hvorom der er tvivl og uenighed, kan blive behandlet i et udvalg, hvor jeg håber at vi kan finde frem til et resultat, som vi kan samles om.

Dernæst vil jeg gerne i større almindelighed gå ind på nogle af de problemer, der er rejst af de ærede medlemmer hr. From og hr. Ninn-Hansen.

Der blev rejst det spørgsmål, om rådet selv bør vælge sin formand, eventuelt — det blev vist sagt helt bestemt — uden for sin egen midte. Det har hele tiden været kardinalpunktet for venstres og det konservative folkepartis repræsentanter i Grønlandsudvalget, idet det var det, man kunne gå ind for. Man forudsætter dermed, at det bør være et parlamentarisk udvalg, og derfor ville det være mindre acceptabelt for udvalget at få tildelt en formand, som det ikke selv havde været med til at vælge.

Er det ikke sådan, at uenigheden om dette spørgsmål bygger på en forskellig opfattelse af Grønlandsrådets karakter, idet venstre og det konservative folkeparti mere betragter det som et parlamentarisk organ? Det er jo sådan, at hvis det skulle

være et parlamentarisk organ, skulle det sammensættes på en noget anden måde, end det her er foreslået: fra folketingets side altså de to grønlandske medlemmer og fem andre medlemmer valgt af de største partier. Hvis det var et parlamentarisk organ, skulle det vel egentlig vælges efter forholdstalsvalgmetoden.

Ideen med dette Grønlandsråd er jo, at det skal være et organ til fremme af samarbejdet mellem danske og grønlandske politikere, mellem danske og grønlandske politiske opfattelser.

Hvad angår formandsspørgsmålet, blev der spurgt, om det ikke var noget, man kunne drøfte i et udvalg, og jeg blev temmelig direkte spurgt, om jeg var villig til at forhandle om spørgsmålet i et udvalg. Naturligvis kan vi drøfte dette i et kommende udvalg.

Hvad sekretariatet angår, har man jo fra venstres og konservativ side foreslået, at et sådant blev stillet til rådighed for Grønlandsrådet. Lad mig lige indskyde, at der vist er almindelig enighed om, at vi skal have et Grønlandsråd; det er nærmest spørgsmålet om formandskabet og sekretariatet, der har givet anledning til uoverensstemmelser. For så vidt angår sekretariatet, er det jo meningen, at dette skal gøre et forberedende, planlæggende og koordinerende arbejde, og resultatet af denne planlægning skulle så forelægges Grønlandsrådet til overvejelse og danne grundlag for dette organs rådgivning over for regeringen og for så vidt også over for folketingets partier, som derved skulle drage nytte af deres repræsentanters deltagelse i dette specielle arbejde. Det samme gælder naturligvis i lige så høj grad de grønlandske repræsentanters forhold til landsrådet.

Venstre og de konservative går ud fra, at sekretariatet skal udføre de opgaver, som nu varetages af ministeriet for Grønland, herunder forberedelse af lovgivning. Det er ikke tanken, at sekretariatet skal forberede lovgivning — den opgave skal stadig ligge under ministeriet — men det skal naturligvis overtage visse funktioner, som hidtil har ligget under den samlede grønlandske administration. Det kan være visse funktioner, planlægning, koordinering o.s.v., som ikke hidtil har fået helt den plads i det daglige arbejde, som de egentlig

[Ministeren for Grønland.]

burde have, det er vi ganske klar over; det er bl.a. også derfor, at lovforslaget om Grønlandsrådet kommer frem. Disse opgaver har simpelt hen ikke kunnet varetages tilstrækkeligt, synes vi, fordi det daglige arbejde har krævet så stor en indsats i disse år, siden nyordningen trådte i kraft. Det var også disse funktioner, forberedende, planlæggende, koordinerende, som man havde i tankerne, da man fra grønlandsk side allerede i 1959 fremsatte ønske om nedsættelse af Grønlandsudvalget af 1960, ud af hvilket jo også forslaget om Grønlandsrådet er fremstået. Det er slet ikke tanken, at sekretariatet skal forberede lovgivning, ikke på anden måde, end det er sket f.eks. i G 60s sekretariat. Det er stadig væk meningen, at det forberedende lovgivningsarbejde skal finde sted i ministeriet.

Der har også været peget på, hvad der kunne kaldes en uheldig sammenblanding af den lovgivende og den udøvende magt. Hertil kan man måske sige, at hvis man betragter det som en sammenblanding, kunne det måske være vanskeligt for politikere i det hele taget at gå ind i visse udvalg, idet de senere i folketinget kunne komme ud for at skulle tage stilling til de i udvalget behandlede problemer.

Så er det blevet sagt, at landsrådets funktioner vil blive begrænset gennem dette lovforslag. Det er så absolut ikke meningen eller hensigten med forslaget. Man kunne for så vidt sige det samme, som jeg lige har sagt om folketingsmænds deltagelse i udvalgsarbejde; hvis dette skulle være rigtigt, kan også landsrådsmedlemmernes deltagelse blive umuliggjort. Jeg vil også lige pege på, at for meget kort tid siden, i marts måned, har landsrådet ved sin enstemmige tilslutning til forslaget i hvert fald ikke givet udtryk for, at det havde den anden mening end her fremsat, altså at man ikke mente, det var sådan, at rådets bemyndigelse skulle blive begrænset af dette Grønlandsråd og sekretariatet. Det er jo meningen, at der for sekretariatets arbejde skal lægges en fast linje, sådan at kompetencestridigheder mellem sekretariatet og ministeriet skulle høre til sjældenhederne; jeg kan jo ikke garantere for, at de aldrig kan opstå. Arbejdet skulle kunne lægges sådan til rette, at der på dette punkt

ikke skulle blive større vanskeligheder, end at de kan overkommes.

Så er der en ting, som det er meget vigtigt at tage med i betragtning i forbindelse med den bevidste politik, som nu hersker, at der skal ske en udskillelse fra ministeriet for Grønland af de områder, der egner sig dertil, når disse i øvrigt er modne dertil. Her mener jeg især, at Grønlandsrådet kan komme ind i billedet, for når de pågældende afdelinger er udskilt, er det ikke meningen, at Grønlandsrådet dermed siger farvel til disse områder, så vil netop Grønlandsrådets erfaringer og dets sammensætning bevirke, at det kan være af største værdi både for det ministerium eller den institution, som har modtaget vedkommende afdeling, ved at være en rådgivende, tilrettelæggende og hjælpende bistand på mange områder. Det vil altså sige, at Grønlandsrådet ikke specielt er knyttet til ministeriet for Grønland, men efterhånden vil få sin virksomhed udstrakt over adskillige områder og til sidst omfatte alle ministerier, i hvert fald i princippet. Det er jo da, skulle man synes, i overensstemmelse med, hvad der er ønsket stærkt af venstre, at der sker en udskillelse, at Grønlandsministeriet opløses.

Dernæst har man ventileret, at administrationsudvalget skal se på spørgsmålet om de administrative forhold. Jeg kan i denne forbindelse sige, at det er pålagt Grønlandsudvalget af 1960 at se på de grønlandske administrative forhold. Disse forhold er jo så særegne, at det må være rigtigst at få dem ind i helheden i G 60.

Hvorfor, er der også spurgt, skal det gå så stærkt, hvorfor kunne fremsættelsen af dette lovforslag ikke vente f. eks. til efteråret, til næste folketingssamling? Dertil vil jeg gerne sige, at når lovforslaget er fremsat nu, er det på baggrund af, at Grønlandsudvalget af 1960, som jo ellers har fået skyld for at arbejde langsomt, har den bestemte hensigt at søge sit arbejde afsluttet her i løbet af forsommeren, og så vil det være rigtigt, at der er et organ, som kan videreføre G 60s arbejde og funktion, og det er netop tanken med Grønlandsrådet. Vi har erfaret, hvor vigtigt det er i det brede omfattende område, som Grønlandsministeriet og Grønlandsadministrationen er, at have nogle og noget

[Ministeren for Grønland.]

at støtte sig til, og det vil også være tilfældet frem i tiden, ikke mindst når de mange nye ting skal gennemføres. Derfor vil Grønlandsrådet med dets sekretariat netop komme til at spille en betydelig rolle uden at være et led i den daglige administration, men lidt på afstand, idet man har en repræsentation dér af politikere her fra det høje folketing og fra landsrådet i Grønland til at stikke linjerne ud og komme med de forslag, som f. eks. ministeren i første række skal tage stilling til, og som senere måske skal både i landsråd og i folketing, hvis det er lovforslag, det drejer sig om. Det bliver jo meget vigtigt, at vi har et sådant organ til at følge den udvikling, som gerne skulle være resultatet af G 60s arbejde og gerne skulle være resultatet af de store økonomiske ofre, som vi fra dansk side ifølge G 60s forslag skal yde arbejdet i Grønland.

Det ærede medlem hr. From og det ærede medlem hr. Ninn-Hansen stillede også det direkte spørgsmål, hvor stort man tænkte sig sekretariatet. Herom kan jeg sige, at det vil komme til at dreje sig om en lille halv snes personer, hvad angår akademikerne, nemlig nogle teknikere, nogle økonomer og et par jurister. Og på spørgsmålet, om det er nye folk, der kommer ind, kan jeg svare, at hvis vi f. eks. forudsætter, at der i alt bliver tale om 9 personer — bortset fra kontorpersonalet — vil de 6 være til stede allerede i dag og blive flyttet over fra selve departementet, som det til den tid for klarheds skyld vil blive kaldt. Det vil sige, at det vil dreje sig om en tilgang på 3 akademikere.

Dernæst kan jeg måske gå over til at besvare i alt fald en del af de spørgsmål, som det ærede medlem hr. Ninn-Hansen stillede til mig.

Det ærede medlem spurgte: hvad er grunden til, at rådet skal oprettes? Det har jeg svaret på i almindelighed, at grunden er, at G 60 formentlig opløses i løbet af sommeren, og så skal der være et organ,

som automatisk kan overtage opgaverne og føre dem videre, således at vi ikke stadig væk skal have nedsat nye større Grønlandsudvalg eller Grønlandskommissioner, som altid vil betyde en afbrydelse i arbejdet, fordi både det ene og det andet bliver naturligt henlagt til et sådant udvalg eller en sådan kommission til udtalelse, før man rigtig kan tage fat på det. Det kan i givet fald blive en bremse for administrationen, så længe et sådant udvalg arbejder, i hvert fald inden for visse områder.

Når disse store linjer er lagt, som det er sket i G 60, skulle rådet netop være afbalancerende, således at linjerne bliver fulgt, og således at det, som er det mest påtrængende, bliver fulgt op.

Det ærede medlem hr. Ninn-Hansen spurgte, om denne sag skulle resultere i, at man fulgte det flertal, som jeg repræsenterer. Dertil vil jeg svare, at jeg rigtig nok håber, at det bliver et resultat, som vi alle kan samles om.

Det ærede medlem spurgte også, om jeg ikke havde tillid til, at rådet selv kunne vælge sin formand. Jo, det kunne man jo nok have, men det kunne bl. a. være uheldigt, hvis det nu var meget vanskeligt for rådet at finde ud af, hvem det skulle være, og hvis der var stor uenighed. Det har også den store fordel med en regeringsvalgt formand for 5 år, at der er en kontinuitet til stede i rådet, som kan være af ret stor betydning.

Spørgsmålet om, hvor stort sekretariatet kunne tænkes at blive, har jeg svaret på.

I øvrigt vil jeg takke for tilslutningen. Jeg mener ikke, der for de øvrige ærede ordføreres vedkommende skulle være grund til at komme ind på andet end det, jeg har sagt i almindelighed.

K. Axel Nielsen: Der var en enkelt bemærkning fremsat af det ærede medlem hr. Ninn-Hansen, som jeg er nødt til at imødegå.

Det ærede medlem bebrejdede ministeren, at han ikke i sit forslag havde taget hensyn

[K. Axel Nielsen.]

til de synspunkter, som et stort mindretal såvel inden for G 60 som her i det høje ting har givet udtryk for, nemlig den udtalelse, som det ærede medlem hr. Ninn-Hansen og det ærede medlem hr. Simon From har fremsat, og som jo alle tingets medlemmer har fået i duplikeret form, går jeg ud fra.

Jeg synes ikke, denne bebrejdelse er holdbar. Det ville da have set endnu mærkeligere ud, hvis den højtærede Grønlandsminister havde fremsat et lovforslag, der fulgte mindretallets synspunkter, men var i strid med ikke alene flertallets i denne sal, men også med det overvejende flertal i Grønlandsudvalget af 1960, heriblandt samtlige grønlandske medlemmer af G 60. Det ville da vistnok have vakt opsigt.

Jeg går ud fra, at den højtærede minister for Grønland deler den opfattelse, som det store flertal i Grønlandsudvalget af 1960 har givet udtryk for, og derfor følger sin egen overbevisning ved de forslag, han her fremsætter.

Det er en helt naturlig reaktion, og jeg synes ikke, der er nogen baggrund for at bebrejde nogen noget i den anledning. Det er jo sådan vedrørende de punkter, der er diskussion om, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt formanden skal udpeges af kongen eller vælges af rådet, at det er ikke let at finde nogen kompromisløsning, for der findes ingen mellemvej.

Naturligvis er — det er jeg sikker på — både den højtærede minister og regeringspartierne parat til at forhandle om det forslag, der foreligger, og kan der findes en ordning, som tilfredsstillende begge sider, så skulle det da kun glæde mig og mit parti, men jeg kan ikke rigtig se, hvordan det på dette punkt skulle være muligt at finde en mellemløsning.

Hvad dernæst angår spørgsmålet om, hvorvidt der skal være direkte referat til ministeren fra rådet og dets sekretariat eller ej, er en mellemløsning også vanskelig; måske vi her kan finde frem til en eller anden løsning, der tilfredsstillende alle parterne, men det må vi forhandle os frem til i udvalget.

Ninn-Hansen: Det ærede medlem hr. K. Axel Nielsen tilkendegav nærmest den opfattelse, at når regeringen havde fremsat

et forslag, var det det, man måtte stå på, kompromismuligheder var der ikke. Det er muligt, men så kunne man vise det hensyn over for oppositionen, at man på de punkter, hvor vi ønsker ændringer, går med til disse ændringer. Men det giver det ærede medlem i hvert fald ikke noget til-sagn om.

Jeg har forstået den højtærede minister således, at ministeren vil forhandle om en ændring på de punkter, vi betragter som afgørende, og det er jeg selvfølgelig tilfreds med. Derimod kan jeg ikke sige, at den højtærede ministers argumentation for Grønlandsrådet virkede særlig overbevisende i den retning, at det skulle være det forslag, der skulle gennemføres. Den højtærede minister mener åbenbart ikke, at vi skal have et parlamentarisk udvalg, sådan forstod jeg den højtærede minister. Dernæst fremsatte ministeren nogle bemærkninger om, at hvis man skulle have et parlamentarisk organ, så skulle der være forholdstalsvalg. Jeg ved ikke, hvorfor den højtærede minister mener, at der skulle være det, men i øvrigt tog den højtærede minister i sine udtalelser — sådan forekom det mig — afstand fra, at der skulle være et parlamentarisk udvalg, og tilkendegav, at det, vi egentlig skulle have, var en afløsning for Grønlandsudvalget af 1960. Ja, Grønlandsudvalget af 1960 kan vel nærmest karakteriseres som en kommission. Der udføres et arbejde, som også udføres i andre kommissioner, og jeg vil dog ikke anse det for at være særlig rimeligt, hvis vi skal til at gennemføre stående kommissioner i dansk forfatningsliv.

Jeg synes heller ikke, at den højtærede minister begrundede, at vi skal have en sådan kommission siddende, for den højtærede minister sagde, at så længe vi har Grønlandsudvalget af 1960, er der så mange opgaver, der må henlægges dertil. Nu får man altså en stående kommission, så kan man blive ved med at henlægge opgaver til den, og det synes jeg ikke kan være nogen særlig tilfredsstillende begrundelse.

Det er fuldstændig rigtigt, at vi ønsker et parlamentarisk organ, og jeg ved ikke, om det gør noget indtryk på den højtærede minister, at man i lovforslaget sammenblander udøvende og lovgivende magt. Jeg forstår ikke hensigten med at gøre det.

[Ninn-Hansen.]

Jeg forstår ikke, at ministeren ikke på samme måde som venstre og det konservative folkeparti kan medvirke til, at vi får et parlamentarisk organ. Den højtærede minister er bange for, at kontinuiteten skal gå tabt, og vil derfor have en regeringsvalgt formand. Ja, jeg kan huske, at da jeg begyndte her i det høje ting engang i 50'erne at arbejde med grønlandske spørgsmål, sad der flere medlemmer i folketingets Grønlandsudvalg, der havde siddet her siden engang i 20'erne. De havde altså siddet der i 30 år. Det er også en slags kontinuitet for de parlamentariske medlemmer, der har haft med det at gøre. Så jeg ved ikke, hvorfor man af den grund skulle have regeringen til at udnævne en formand. Den højtærede minister mente også, at det ville være uheldigt, hvis medlemmerne af Grønlandsrådet ikke kunne blive enige om, hvem der skulle vælges. Ja men nu kan man altså risikere, at alle medlemmerne er imod formanden. Var det så ikke bedre, om flertallet havde valgt en anden formand?

Jeg blev ikke klar over, om den højtærede minister vil forelægge dette forslag for administrationsudvalget. Jeg fik ikke noget svar på mit spørgsmål, og det vil jeg gerne have ved denne lejlighed. Den højtærede minister sagde, at der gælder særegne forhold i Grønland, og at man derfor havde behandlet disse ting i Grønlandsudvalget af 1960. Jeg forstår ikke rigtig, at det kan være en begrundelse for afvisning af, at det skulle i administrationsudvalget. Den højtærede minister fremkommer med forslag om en fuldstændig nydannelse inden for dansk administration, nemlig at denne sekretariatschef, eller hvad han nu skal hedde, skal have direkte referat til ministeren. Det er fuldstændig i modsætning til den ministerialopbygning, vi i øvrigt har. Hvorfor i al verden skulle Grønlands særlige forhold bevirke dette? Jeg kan i hvert fald ikke se det. Hvis den højtærede statsminister havde været til stede, ville jeg have spurgt ham, hvorfor han nedsatte dette administrationsudvalg, hvis man ikke i en situation, hvor man vil gennemføre en fuldstændig nydannelse, forelægger spørgsmålet for statsministerens udvalg. Jeg kan også spørge på en anden måde. Hvorfor skulle Grønlandsministeren være så meget finere end andre mini-

stre, der må affinde sig med, at deres ministerialområder forelægges for administrationsudvalget, men Grønlandsministerens ikke? Jeg forstår det ikke, og derfor vil jeg bede om her ved første behandling at få at vide, om den højtærede minister vil forelægge forslaget for administrationsudvalget.

Når den højtærede minister nu siger, at dette sekretariat skal begynde med 10 medarbejdere, så ved vi jo, hvad det ender med. På et tidspunkt, hvor man taler om, at nu skal man afvikle Grønlandsministeriet, laver man ét til. Det er det, der er sandheden. Og selv om vi meget gerne vil medvirke, også økonomisk til, det, der duer til noget — den plan, vi behandlede i Grønlandsudvalget af 1960, produktionsplanen for de kommende år — så må vi også tage så meget økonomisk hensyn her, at vi i hvert fald ikke laver et helt departement, når vi i øvrigt mener, at vi skulle tænke på at afvikle det, vi har.

Ministeren for Grønland (Mikael Gam):

Af de sidste spørgsmål, som det ærede medlem hr. Ninn-Hansen stillede til mig, kan jeg besvare i hvert fald en del, f.eks. dette om, hvorfor vi nu pludselig skulle have et Grønlandsråd, og at det skulle afløse kommissioner og udvalg, for dermed ville man have institueret en permanent løbende kommission, som kunne være til hinder for det daglige arbejde. Ja, så bogstaveligt skulle det heller ikke tages. Det skulle forstås på den måde, at Grønlandsrådet normalt ville gå ind i stedet for kommissioner og udvalg, så disse simpelt hen ikke skulle blive påkrævet uden med meget store mellemrum.

Med hensyn til administrationsudvalget af 1960 spurgte det ærede medlem: hvorfor ikke forelægge dette administrative spørgsmål, hvor det jo også drejer sig om en nydannelse, for administrationsudvalget af 1960? Jeg ved, at spørgsmålet har været forelagt for formanden og for flere af medlemmerne i administrationsudvalget af 1960, og at man har udtalt sig noget i retning af, at man ikke mente, at disse spørgsmål egnede sig til behandling i administrationsudvalget.

(Kort bemærkning).

Ninn-Hansen: Ja, nu forstår jeg slet ikke den højtærede minister. Vil det sige,

[Ninn-Hansen.]

at sagen har været forelagt administrationsudvalget? Hvis den har været forelagt administrationsudvalget, og hvis der er en udtalelse derfra, så kan vi vel få at vide, hvad der står. Den højtærede minister siger, at der har været talt med nogle af medlemmerne. Sådan forelægger man dog ikke tingene. Enten må man forelægge sagen for administrationsudvalget, det af statsministeren nedsatte administrationsudvalg, og så må det ske officielt, og det er det, jeg anmoder om, eller også må man lade være. Man kan ikke tage nogen mellemstilling. Derfor gentager jeg mit spørgsmål til den højtærede minister: vil ministeren officielt forelægge dette spørgsmål for administrationsudvalget?

(Kort bemærkning).

K. Axel Nielsen: Jeg vil gerne foreslå, at vi venter med at tage stilling til spørgsmålet, om dette lovforslag skal forelægges for administrationsudvalget, indtil vi kommer til at behandle det i udvalget; så kan vi i udvalget tage stilling til, om folketingsudvalget ønsker en udtalelse fra administrationsudvalget.

Ministeren for Grønland (Mikael Gam): Ja, jeg vil kun sige, at der har været talt med nogle af medlemmerne. I øvrigt vil jeg tilslutte mig det ærede medlem hr. K. Axel Nielsens forslag.

(Kort bemærkning).

Ninn-Hansen: Dette spørgsmål var stillet til den højtærede minister som medlem af regeringen og forslagsstiller; jeg har ikke stillet noget spørgsmål til det ærede medlem hr. K. Axel Nielsen. Hvad vi skal drøfte i udvalget, finder vi nok ud af; men jeg har stillet et spørgsmål til regeringen, og regeringen plejer da at besvare de spørgsmål, der stilles.

Vil den højtærede minister som forslagsstiller forelægge denne sag for administrationsudvalget, eller vil den højtærede minister på forhånd sige, at Grønlandsministeriet ikke ønsker at underkaste sig de samme bestemmelser, som andre ministerier, og at dets sager ikke skal behandles af det af statsministeren nedsatte udvalg?

Hvis den højtærede minister tager det standpunkt, så vil jeg gerne have besvaret spørgsmålet: hvornår har statsministeren undtaget Grønlandsministeriet fra det, de andre ministerier er forpligtet til?

Ministeren for Grønland (Mikael Gam): Jeg vil kun gentage, hvad jeg allerede har sagt, at jeg synes, det er rigtigt at behandle dette spørgsmål i udvalget.

(Kort bemærkning).

Ninn-Hansen: Jeg tror, den højtærede minister har taget fejl. Det er jo egentlig ikke ministeren, der skal afgøre, hvad vi skal behandle i udvalget; det er vel folketinget selv, der må afgøre det. Det, jeg spørger om, er regeringens stilling, og den er jo ikke afhængig af forhandlinger i udvalget. Men vil det sige, at regeringen slet ikke har nogen stilling?

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

K. Axel Nielsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Det er meddelt mig, at det ærede medlem hr. Morten Lange ønsker at udtræde af udvalget angående forslag til lov om godkendelse af handelsskoler, tekniske skoler samt maskinmester- og maskinistiskoler og tilskud m. v. til disse skoler.

Til at indtræde i det nævnte udvalg i stedet for Morten Lange har vedkommende gruppe udpeget Ingrid Jensen, som herefter er valgt.

Det er meddelt mig, at det ærede medlem hr. Skræppenborg-Nielsen ønsker at udtræde af udvalget angående forslag til lov om dybfrosne levnedsmidler m. v.

Til at indtræde i det nævnte udvalg i stedet for Skræppenborg-Nielsen har ved-

[Formanden.]

kommende gruppe udpeget Ingrid Jensen, som herefter er valgt.

Formanden: Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 9. april, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om statens tjenestemænd i Grønland.

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring i lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v.

3) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister.

4) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om offentlig forsorg. (Om ophævelse af bestemmelser om alderdomshjem og plejehjem).

5) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om invalide- og folkepension. (Om ophævelse af forskellige bestemmelser).

6) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om forberedelse af en socialreform [af P. E. Eriksen m. fl.].

Mødet hævet kl. 15⁵⁰.

81. møde.

Torsdag den 9. april kl. 13.

Formanden: Indfødsretsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om indfødsrets meddelelse. Eksemplarer vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om statens tjenestemænd i Grønland.

Valgt blev: *K. Axel Nielsen, Arup, Dupont, Holger Eriksen, Lund Jensen, Aage Knudsen, Wingsøe, Rosing, Kirkegaard, Viggo Hauch, Henry Christensen, From, Thisted Knudsen, Baagø, Ninn-Hansen, Gertie Wandel og Vivike.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring i lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v.

Valgt blev: *K. Axel Nielsen, Arup, Dupont, Holger Eriksen, Lund Jensen, Peter Jørgensen, Wingsøe, Rosing, Kirkegaard, From, Holger Hansen, Viggo Hauch, Helga Pedersen, Ninn-Hansen, Baagø, Gertie Wandel og Vivike.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 36) findes i tidenden sp. 4452, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 587).

Der var ikke stillet ændringsforslag.